

94
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΩΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Σεπτέμβριος 1968 / Νοέμβριος 1968

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κεφαλοπόλις) .... *Kαθηδία*....
 (παλαιότερον ονομα: *Σάγγαρος*), Ἐπαρχίας : *Εδαφούσεών*.
 Νομοῦ .... *Παριέντας*.....
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἔξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος. *Θεόδωρος*.
Καροτσάκης..... ἐπάγγελμα ... *διδάσκαλος*.....
 Ταχυδρομική διεύθυνσις ..... *Καθηδίας - Εδαφούσεών*.
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἔξεταζόμενον τόπον..... *4...Έτη*....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίαι :
 α) ονομα καὶ ἐπώνυμον ... *Ιωάννης Βασιλείου*..... *Παναγίδης*

ἡλικία... *58*... γραμματικαὶ γνώσεις... *ΣΤ΄ Διηροτιμός*
 τόπος κατοικογῆς ... *Ζεραΐσια*

Μητράς Αγίας

β) *Ευαγγελίας Βασιλείου*..... *Παναγίδης*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΟΓΟΤΥΠΟΥ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ βοσκὴν ποιμνίων ; .. *Βίσσιας παστούς ζήτησιν*
Θριάσιοι... θριάσιοι διαστάσεις, σι. *άρδης διάθεσις*.
 "Υπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἡ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; .. *Χωνέαχες... χωνέαχες*.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ως ἴδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δηλ. εἰς τοὺς χωρικούς β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ελληνας ἢ ξένους, ως π.χ. Τούρκους") γ) εἰς Κοινότητας δ) εἰς μονὰς κλπ. ....
Ανήνεροι... ηρά... ηρά... ηρά... ηρά... ηρά... ηρά... ηρά...
- 3) Ο πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; ..
Εσσες... μαράθον... γάν... θεράπευση... θεράπευση...

- β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Σ.γ.γ.ρ.ο.κ.α.τ. . . . . οὐκ αὐτοὶ γένοιτο.

- 2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; . . . . . *Αεροδικῆς ημέρα.*

- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν κοναστηρίων· ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Θ.ε.κ.α.τ.ο.δ.ρ.ο.γ. . . . π.ε.ι.φ.δ.α.ρ.ο.δ.χ.ο., . . . O.ι.

ε.λ.λ.ρ.ο.ι.κ.η. . . . ι.λ.λ.ρ.ο.ι.κ.η. . . . ι.γ.μ.α.τ.ο.α.θ.η.τ.ο.α. . . . ι.γ.μ.α.τ.ο.α.θ.η.τ.ο.α.

- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπτροι, μισακάτορες, σημισα-
κατόροι κλπ.) . . . . . *Ποία ήτο η κοινωνική των θέσις ; . . . . .*

- 3) Ποία ήτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ;

- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἔργαται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα,
τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγπτὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπό ποὺ
προήρχοντο οὗτοι· ήσαν ανδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίου
ἀμοιβὴν ἐλάμβανον· ήμερομήσιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

Θ.ε.α.τ.ο.δ.ρ.ο.γ. . . . ι.γ.μ.α.τ.ο.α.θ.η.τ.ο.α. . . .

ε.λ.γ.α.τ.ο.α.θ.η.τ.ο.α. . . . Α.π.ο.ι.τ.ο.α. . . . ι.δ.ι.α.γ.α. . . . ι.θ.α.ρ.χ.α.γ.α. . . .

- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Εάν ναί,
ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο;

Θ.ε.α.τ.ο.δ.ρ.ο.γ. . . . ι.γ.μ.α.τ.ο.α.θ.η.τ.ο.α. . . .

- 6) α) Οἱ νέοι καὶ οἱ νέαι τοῦ τόπου ποὺ ἐπήγαιναν δι' συεύρεσιν
ἔργασίας ; . . . . . *Ε.π.γ.μ.α.τ.α.ν. . . . ε.π. . . . ι.α.ρ.ν.α.ε.ρ.ο.ν. . . .*

. . . . . ι.α.ρ.ε.ρ.ι.γ.ν. . . .

- β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἔργαται . . . . . ἢ ὡς τεχνῖται
κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (ιπτογιατζῆδες), πρα-
ματευτάδες (έμπτοροι) κλπ. ;

ε.φ.γ.α.ν.α.ν. . . . ι.π.ο.γ.α.ν.α. . . . ι.π. . . . ?ε.ρ.γ.α.ν.α. . . .

καὶ μιχαλίτης; . . . αρτόν καὶ . . . Απότολος 1925....

Τοῦ εἰσηρεοῦ ἀρτόν (γεράρο)

- δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲν ζωϊκὴν κόπρον
(βιόῶν, αἴγουπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲν καῦσιν: α) τῆς καλα-
μιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλγ.) ἥ μὲν κάλυψιν (παρά-
χωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὄργωματος;....

Μέ... φωτισμένη... προμήφαν... φωτισμένη... αερόντος βάθους.....

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπαρισμάτων εἰς τὸν τόπον
σας; .... *Α.π.ι. τρ. 1932* .....

- ε'. Απὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργι-
καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; .... *Α.π.ι. τρ. 1925* .....

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποῖα κτήματα ἔχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμόποιεῖται) κάθε τύπος;
Ποῖος κοτεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐκινετοὶ προμή-
θεοὶ αὐτοῦ? *Ιθο.. μενοναθο. 1930* .....

*Επίμηνος ημέρα... στα τα... Τ.ο. απόφατα
Η. προστιθμα. τοσ... φύτευσα.. Απρ. 1930.. Βαδού*

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου
σιδηροῦ ἄροτρου μὲν τὰς ἀντιστοίχους δημοσίας τῶν μερῶν
αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατίθεμένου.

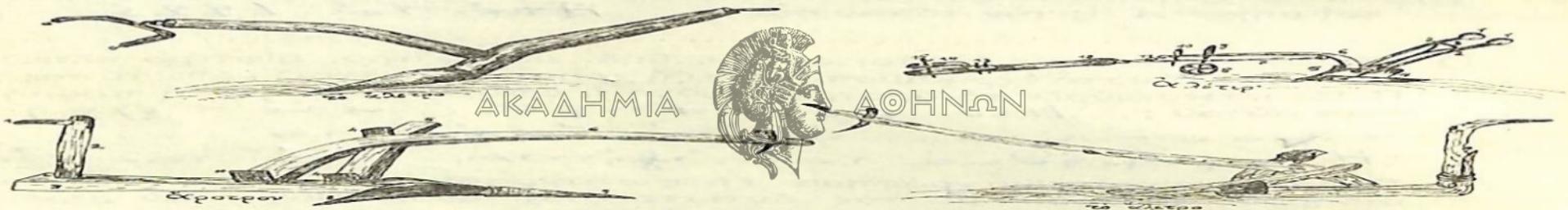
1. *Λαβί* ..... 4. *τρ.εχτ.* ..... 7. ..... 10. ....
2. *φρ.ερ.* ..... 5. *σταβάρι* ..... 8. ....
3. *μύρι* ..... 6. *γάντερ.* ..... 9. ....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει); ..... *1945* .....

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ..... *Αποτ. 20. 1934* .....

- 4) Μηχανή δεσμίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) *Απε' γρ. 1934.*
 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ ... *Απε' πο. 1932*
 στ'. 1) Τὸ εὐλίνον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ
 παλαιόν εὐλίνον ἄροτρον
 ... *παραγγελίας* ... *διδούσας γράψατε.*
- 2) Ποία ἦτο ἢ μορφὴ τοῦ παλαιοῦ εὐλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον
 σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποίαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπό τὰ εἰκο-
 νιζόμενα ἐνταῦθα;

- 3) Ιχνογραφήσατε τὸ εὐλίνον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶ-
 ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
 ἀριθμούς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν
 ἔξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>Δαβάνη</i>	6.	11.
2. <i>Κιανοτείνες</i>	7.	12.
3. <i>Στραβάλες</i>	8.	13.
4. <i>Δέκτης</i>	9.	14.
5.	10.	15.

⁽¹⁾ Εάν εἶναι δυνατὸν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

35 ΗΙΟ ΣΙ ΕΛΛΑΣ ΚΑΙ ΕΩΝ

ΕΛΛΑΣ Π ΣΙΩΠΡΟΥ

αερολάβη

(Ἐάν ύπάρχουν διαφοράι, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησιν).

- 4) Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἥτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσαστε τὸ ἐν χρήσει ὑνὶ (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἔάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσαστε τὴν χρῆσιν ἑκάστου.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

- 5) Ποιὸν τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; .....

- .....
.....
.....
.....
.....
.....
- .....
.....
.....
.....
.....
.....

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἄριδι, ἄρναρι, ξυλοφάϊ κλπ.) .....

- .....
.....
.....
.....
.....
.....

8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὅργωμα) ποία ζῆται ἔχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): θέσεις ἢ σᾶλο ζῆσθαι, δηλ.
ἴππος, ήμίονος, οὐδος... ~~βασις~~ .., γ' θεματικής.. μεταφ. οντικής.

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ οργωμα δύο
ζῆται ἢ ἐν ; .. Εγγραφή ποιεῖται στο γραπτό... διάταξη φραστική.

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῆται ἢ το (ἢ εἰναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός;
... Η? φ... άν. α. φ. η. αισι... δ... σ. γ. φ. σ...

Σχεδιάσσατε τὴν μορφὴν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λούρα, ζεῦλες, πιζεύ-
λια κλπ.). ... Εἰς τὸν πίνακα φέρετε... οντικής...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

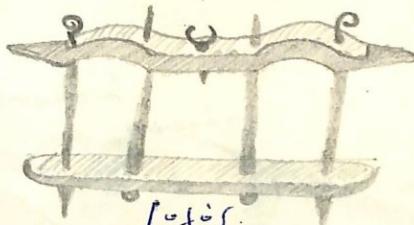
ΑΘΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσσατε ιδιαιτέρως τὴν μορφὴν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας. ... Εἰς τὸν πίνακα φέρετε... οντικής...

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὅποιος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λούρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ οργωμα; (Σχεδιάσσατε
αὐτὸν). ... Ο. ναψ. α. φ. σισ. ... ~~στρατός~~ δοσει...

12) Απὸ πότε γίνεται τὸ οργωμα δι' ἐνὸς ζώου; ... Αισιόν τοι! 19.30
Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; ... Τα ψερβί^{τη}
ποσιν... ταχιναργία... ταχιναργία... και... ταχιναργία... και... ταχιναργία...

και ταχιναργία... ταχιναργία... ταχιναργία... και ταχιναργία...

μονάδα
και σύνθετη αρχή.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

σύνθετα

σύνθετα

παραγόντα... προετοιμάζοντα... εν τέλει σύνθετη αρχή.

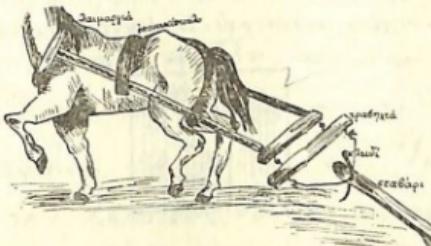
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἀροτρον...

6.11... περιστροφή... προτροφή... ξυραφή... μετατροπή...

μετατροπή... αδυσίδα... καθάρισμα... πλύνση... πλύνση...

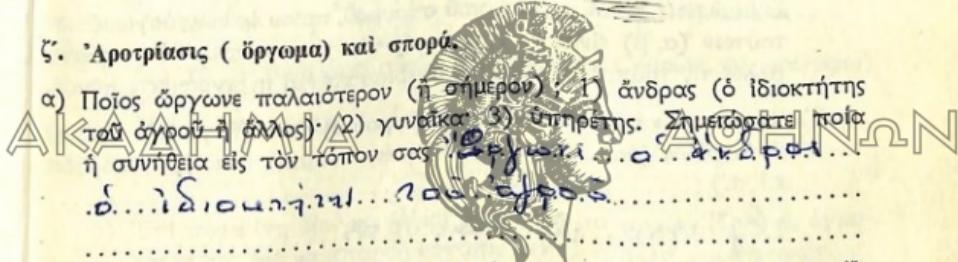
3) Τοῦ παραγόντος ὁ γενερωθεὶς τὸ ζεύξιμον ζῆσσα (ἢ τὸ ζῆσσα).

Περιγράψατε καὶ σχεδιάσατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευήν,
τὴν ὅποιαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον! Η... εὐελαφί... γάτα... ὀφελία... φίλη
. Το... ἀδαφό... δι... α... ρ... μεραβάνιθη... ει... ει... ει...
. γα... ἀροτρόφ... ε... ει... ει... ει... ει... ει... ει... ει... ει...
. ελαφαρά... τραβηγά... φαλαφά... γά... γα... γα...

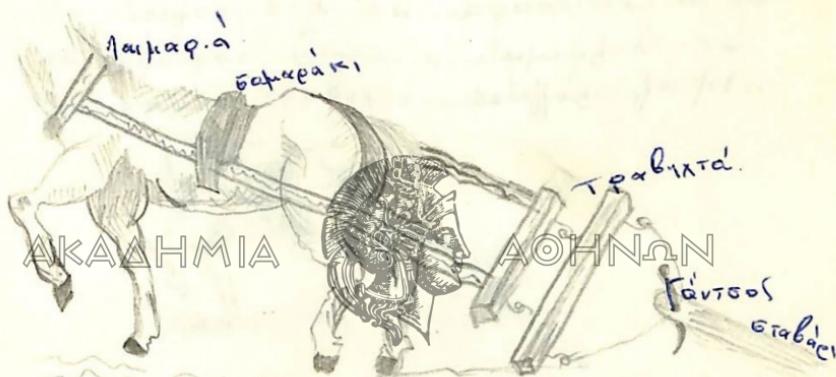

ζ. Ἀροτρίστις (ὅργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ιδιοκτήτης
τοῦ ἀροτροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποια
ἡ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας! Οργωμάτα... οργωμάτα...
δ... ιδιοτερήτα... τούτο... εργάτα...

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
εἴ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν). Κ.Τ.Ο.Μ.Ε.Θ.Ι.Γ.Ν.Ι.Ω... μεταφ.
μεταφ.ο... φ... φεύ... ει... γα... Β.Ε.Σ.Ι.α... μετ... ζυ...
επαργάνη... μερεφηράφια... ει... γά... φεύ... γα... ζανινον
άροτρον.
- 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον....
- 6.1... γα... ε.ε.β.ν.γ.ρ.ο.δ.κ... ἀ.ρ.ο.ι.ρ.ο.ν... έ.γ.ρ.7.6.4.μ.ο
μερεφηρά... ἀδαφίδα... ε.ε.β.ν.γ.ρ.ο.δ.κ... γα... φεύ... μεταφ.ο... γα... άροτρο
- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῷα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
ὅργωμα, μὲ σχοινί, τοῦ ὅποιου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα
τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).
Ζεύ... άρχι... αρχι... μετ.μετ.φεύ... εγ.ρι... δι... μετ...
ν.ο... ει... γα... φεύ... γα... μετ... μετ... μετ... μετ...

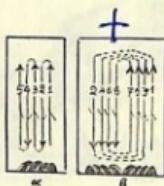
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Galaxy 20 Σεπτέμβριος

- 4) Σχεδιάσατε πώς έγίνετο παλαιότερον (έπιστης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὅργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ' εύθεταν γραμμήν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α);
- .....
.....

ἡ ὅργωνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

.....

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὅργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ὅλος τις τρόπος ὅργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Η σπορὰ καὶ τὸ ὅργωμα τοῦ ἄγρου ἔγίνετο (§1 γίνεται σφρυγή) εἰς λωρίδας (δῆλ. σπορές ἡ σπειρίες, ντάμιες, σιαστές, μεσδράδες κ.λ.π.);

Εγινότα... εἰς λωρίδας.

.....

Πῶς ἔχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); μὲ αὐλακιάν;

Εγινότα... μὲ σκαπάνη... δηλαδή... η μ...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ὅλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δῆλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον;

Οὐκ... ἔχει μεσδράδη...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἡ εἶδη ὅργωματος (ἀροτριάσεως) ἥσσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἡ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

Πλαγιαί... βαθιά... καθέτως... πλαγιά... βαθιά... εἰσιστο... πλαγιά...

πλαγιάς

Εις ποια δργώματα (σποράς), γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. . .

γ) Ἀροτριάσεις (δργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς:

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα δργώματα ἔγίνοντο (ἢ
γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικήν περίοδον. Πῶς λέ-
γονται (όνομαστολογία) τὰ δργώματα αὐτά π.χ. καλλουργιά,
διβόλισμα, γύρισμα κλπ. . .

Ἄγρια... φύτευσις... διαστρεβλώσιμα... διαστρεβλώσιμα...

τούρια πράσινα... γρίνα... γούρια... λαύρια... γαρία...

τιλαρά... γαρία... ξεπτήνερια... μαϊναρία... παρμένα... γαρία...

Ουριώβρια..., τετσιόριζα... διαφορισθούσα... . . .

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απογνήσατε δόμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ αυτοπερτόν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
νάπαισιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

Ἐπα... ἔτη... ἔτη... . . .

4) Πόσα δργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
ποίαν ἐποχήν; . . .

5) Ποῖα ἔργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν.
π.χ. τὸ δισάκιον εἰς αὐτὸν περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμ-
βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἔδαφους; . . .

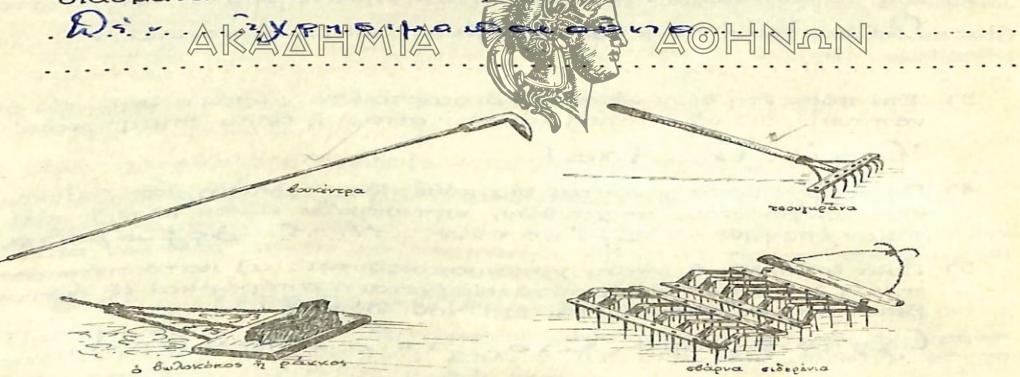
Ἐργαλεῖα... ποδάρια... γάρια... τερακότα... . . .

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἔργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρί-
ζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ
τὴν ἀροτρίασιν (δργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ὅπο τὸ χῶ-

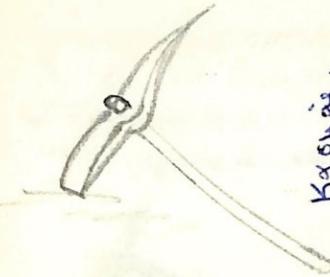
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ όποια κολλάνται εἰς αύτά. Μὲ ἐλλει-
ψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ όποια ἔχει τοποθετηθῆ ἐις τὸ ἔν ἄκρον
τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; .....

- Μα... σ. διεράν... ράβδον... ἡ... σθανία... ἕτερη...
· οφειδεια... θή... εν... το... εκ... πλαγα...
· ο.ε.α... βούνειναρου.....
- 2) Γίνεται μετὰ τὸ ὅργωμα ἴσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα); .. Αξι... ι.ε.ι.τ.ο... μηνα... γε'
· έργωμα..... σ.β.α.ριεβέα.....

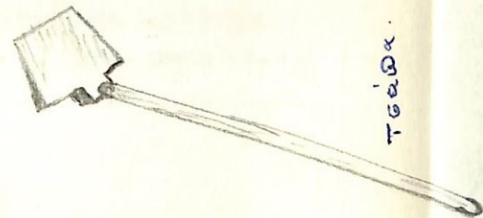
- 3) Ἡ σκαφὴ μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὅργωθῆ (μὲ σκαλίδα,
τσάπι κ.ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν δώς ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων
περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείουν καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
διάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
διάσματά τινων ἐκ τούτων).

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που. π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ δνομα, τὴν χρῆσιν

Μάχαιρα

Τεράστια

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

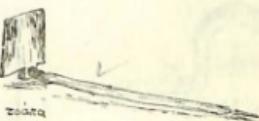
ΑΘΗΝΩΝ

Τεράστια

έκάστου καὶ παραθέσατε ίχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

Α.Ι.Δ... πο!.. εναύριμο... γαδ.. καλλιέργεια... μετρητή... δ... τεραπνία... περιπάτη.. και
παραγγελία.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὅργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἔκτελοῦν

Ο.Σ.Δ.Ν.Ε.Β.Ο.Ι.Θ.Ν.. π.ό.ν... σ.υ.ρ.ε.δ.ά.τ.ν... ε.ί.ʃ...
π.ό.ί... π.ρ.φ.ω.ρ.α.....

- 7) Ποῖα χωράφια ἔκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιέργευνται) διὰ τὴν σπο-
ρὰν δσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἔκάστου
εἶδους.

?ε.δ.ε.φ.ρ.α... χ.ώ.ρ.α.α... π.ό.ρ.α... π.ώ.ρ.α... π.ώ.ρ.α...
?ε.ρ.ί.ν.ε.ρ.α... ε.δ.ι.α.δ.ε.ρ.α.....

- 8) Ποῖα χωράφια ἔκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιέργευνται) διὰ τροφὰς τῶν
ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. ?Ε.κ.α.λ.λ.ε.ρ.γ.ο.ύ.ν.τ.ο
π.ό.λ... έ.γ.ε.ρ.α... ?ε.δ.ε.φ.ρ.α... χ.ώ.ρ.α.α... π.ό.λ... δ.ι.δ.ο.
φ.ρ.α... π.ό.λ.γ.ώ.ν... ?ε.ρ.ί.ν.ε.ρ.α... ε.δ.ι.α.δ.ε.ρ.α... π.ό.λ.ο.ο... δ.ι.δ.ο.ο.

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμῆ-
λων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασίες (βραγγίες)
καὶ ἄλλως. ?Ε.ι.κ... ?ε.ρ.ί.ν.ε.ρ.α... π.ό.λ.γ.ώ.ν... ?ε.ρ.ί.ν.ε.ρ.α...
.π.ό.λ.γ.ώ.ν... ?ε.ρ.ί.ν.ε.ρ.α... π.ό.λ.γ.ώ.ν.....

B. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

a. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

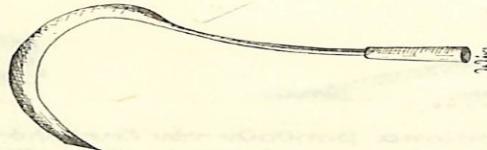
- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ίχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.)

✓ π.χ. μὲ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

M...i...r...i...d...d...e...m...

δραπάνι ὁδοντωτό

δραπάνι
κε κόψη

Ἐὰν ἦσσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
σχεδιάσετε τὰ ἔργαλεῖα ἢ μὲ τὰ φωτογραφήσετε.

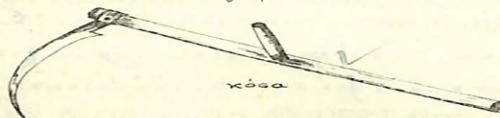
Φ...i...v...n...ά...n...o...u...x...x...g...r...i...n...e...n...a...d...d...a...n...d...y...

δραπάνια

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- ✓ 2) Μὲ δρεπάνα τὴν μὲ ποικιλλὰ ἔργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο
(ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφῆν τῶν
ζώων. (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *M...i...u...m...s...e...r...*

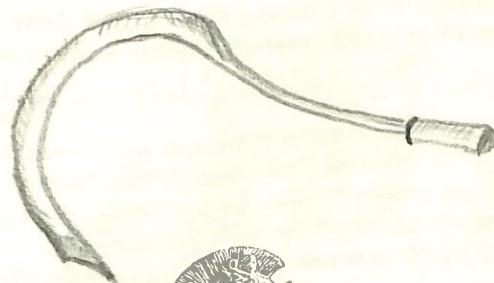
κόσσα

- 3) Ἡ λεπτὸς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἔργα-
λείου ἥτο ὅμολὴ ἢ ὁδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *C...H...u...s...f...u...r...n...a...n...o...c...r...e...a...n...i...t...u...s...*

- 4) Πῶς ἥτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). Ο σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

*H...x...i...r...o...d...a...b...i...n...g...n...o...u...n...h...g...o...n...g...f...u...n...d...i...n...g...g...o...n...g...s...v...
n...g...z...i...n...d...i...a...l...e...r...g...t...n...g...t...o...r...p...a...s...e...s...a...*

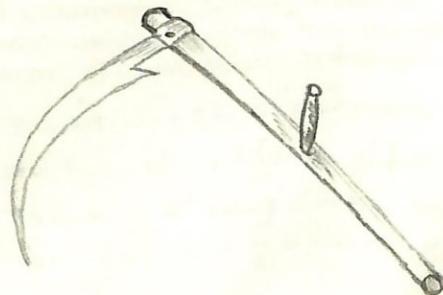
Θερικός ονοματολογία

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

κόσσα

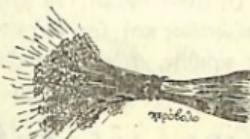
- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αύτά τὰ θεριστικὰ ἔργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) .
.....
- 6) Τί παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὅχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀδσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) ?
.....

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ύψος ἀπὸ τοῦ ἑδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἢ κριθή, ἢ βρώμη, ἢ σίκαλις κλπ. .
.....
- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). Οἱ στάχυες
.....
- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἀλλὰ πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιά), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπὸ αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχ̄ιές, πιάσματα, χειρίς, χερόβιολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἑδάφους. Μήπως οἱ ἕδιοι οἱ θερισταὶ ἀπεσθέτουν ἐπὶ τοῦ ἑδάφους τὰ δράγματα ;
.....
- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χειρὶς) ἐπὶ τοῦ ἑδάφους. Πολλὰ δόμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εύρισκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

Οἱ... χειρὶς... ἕκαστον δράγμα... ἐπα... γενᾶ.
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζὶ δράγματα; Πολλαχοῦ καλοῦνται ἀγκαλιές. .... Ταὶ... γε. ωδοί θιγοναί μινεῖ... μεγ.;.....
Σφράγματα... διγόνατα... δισφάλια.....

γ' Οἱ θερισταί.

1) Ποῖοι θερίζουν: ἄνδρες καὶ γυναῖκες; 'Υπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) θερισταί, οἱ ὅποιοι ἥρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ὄλλον τόπον καὶ ποιον; ΖΕΘΙΡΙΑΝ.....

ἄνδρις... μαζὶ... φυραῖς... δι... αὶ... γε... ωδοί... Θερισμός..
δι... ἥρχοντο... μαζὶ... θερισμός... φυραῖς... αὐτό...
έδα... γά... χωρία... τῆς... Επαρχία.....

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι μὲν ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ' ὀποκοτέν (ξεκοτής). Ποια ἦτο ἡ ἀμοιβὴ εἰς χρήματα ἢ εἰς εἶδος; Το ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ φαγητοῦ; (Παραδείστε μὲν τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας ὄνοματολογίαν). .....

Ημείβοντο... μαζὶ... θερισμός... ΖΕΘΙΡΙΑΝ... Η... αὔρια...
Θη... ησυχίαν... τέλος... εἰς... χρήματα...
μαζὶ... μαζὶ... θερισμός... φαγητοῦ.....

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύλαξιν, ίδια τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν; 'Ἐπίστης κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλλοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἢ μέση των); ..Οἱ... ἄνδρες.

Ἐφέρων... μαζὶ... γε... Θερισμός.....
εἰς... τέλος... ἀριστερᾶν... χρήματα... τέλος... δι...
φονέντη... παθαίνεισθαι... ΖΕΘΙΡΙΑΝ... Θερισμός...
τέλος... γε... φονέντη... τέλος... τέλος... μετά... μετά... τέλος... τέλος.....

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; . . . . .
- Ἐ.δ.δ...ο.ο...οροσαχή...ειδί...ειδοφίωτ...Διευ-
πίρα...ἢ.Τιταράγη...ίδερεν...να...ἀργίεη...ο.Θερισμό.
- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ?Ἐ.γρ.αγ.ο.δο.εσα
· ὄχι...στρατ...εξισιαί...μει...ναρχ...
· Θιερερά...ηραφαέδια...
.....
- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἕνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυς ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινας τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροτίθως καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυς πλέκουν σταυρὸν ἢ φάνον, τὴν διποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ είκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου γίγαντει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι
επιμον. Μετρα...ρη...ριθετα...ριθετα...ριθετα...
· ω.ρ.ο.ο.ε...ειδηθεσσα...ἀφηνα...ε.κα
· μερα...ἀθέριστα...Γ.ο.ε.ο...ιφιε.ο.ο.
· δια...να...ράδη...μάλι...ρα...ἀφανισμό
· ζυχη.θω.ι...ε.τα.ε.ε...έκα...ναδο...ρα.
· πάδι...ἢ...ἀιδο...έκα...ναδο...διερο...

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἦτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπειτε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; . . . . .

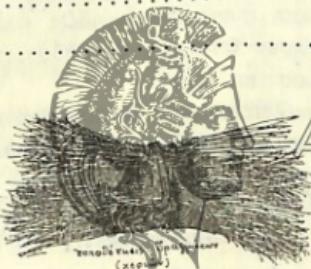
· Αμ.σέ.ε.η...μ.ρα...ε.ο.κ...Διερ.ε.μ.ό.ν.....
.....
.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χερίες , ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἔχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τούτο...ετοίχωτ...ἔδικτα...ιδιούλ...έργα...
γαλ...ἰδίκρατο...δι...ἀκρο...ρούλ...ιδιαλ...
ετόχει...αι...μή...έργοιαν...έκα...
τηναρό...γέδο.....

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΑΟΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ίδιαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὡρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἄγρου ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

Ταί...δεμάτια...τε...ρά...ορ...διδ...μον...
ευχαριστούσιν...εἰτ...άριστον...
μερο...ἀκρο...ζρο...ερο...νε...
θρο.θε.το.το...ει...απελεγν...θεματιά

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἐπὸ πότε ἥρχισεν ἢ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

.....*Dis...J...ressai...u addi...i...fina...πατάσα.*

- 2) Πῶς έγίνετο (ή γίνεται) ή ἔξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεωμήλων ἀπό τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ή μὲ ὅλλον τρόπου. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ή φωτογραφίαν.....

στ.' Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΟΖΝ

- 1) Εστιν δίζετο πραλαιότερον ή διατροφή τῶν δέρων κατὰ τὸν χειμώνα μὲ ἔπρα χόρτα (π.χ. σανον, τριφύλλι, βικον), Εάν ναί, περιγράψατε πῶς έγίνετο η καλλιέργειά του, ἐπειτα ή κοπή, ή ζήρανσις καὶ ή φύλαξις αὐτοῦ.....

.....*Στ...α...ν...ρ...η...u addi...i...fina...δια...ρ...ε...
αρ...η...δι...ν...i...f...i...νε...ο...ε...ρ...i...νε...ο...α...ε...θ...η...
μ...α...μ...ρ...ο...α...ν...ε...ι...ο...ε...φ...η...δ...α...ε...ε...ρ...α...
...η...η...η...α...θ...ο...θ...η...η...η...*

- 2) Πότε ἔθερίζετο ὁ σανός καὶ μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). *Εθερίζε...ο...ρ...η...ο...π...η...ο...π...η...ο...π...η...ο...π...η...ο...π...η...ο...π...η...*
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα η φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσμων. Ποια ἐργαλεῖα ἔχρησιμο-ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετά τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν δινοματολογίαν, ώς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ... Τι... φυρισμα... διε... γενικ.....
ζήρανει γ... γείρισσα... με... γε... δικαιόδι... γε... δι...
διέξημε... γενε... χρήσιμα... γείρισσα... δικαιόδι...
γενε... γε... χρήσιμα.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- a.' 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Τι... αι... μερισ... ἀδωνισμόν... δικαιόδι...
με... γε... φύρεται... με... ευανθανετηράνη... γε... γε...
επ... γε... αι... αιδικόν...
.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὃπου ταποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμὸν δεμάτια. Εἰς τινας τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθετοῦσι εἰς τούς χώρους:

Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; ... Ο χω...
ροι... μερινην... Θεμωνιά... Επονεθθιγαν...
γε... επ... μεριδον... κωμαδικών...
.....

- 3) Υπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἔγινετο πολαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι; ....

Υφηργ... αι... μεριδον... ἀδωνι... δικαιόδι...
γε... αι... αιδικόν...
.....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ....

Τι... αι... μεριδον... μεριδον... γε... γε... γε...
γε... μεριδον... επ... γε... γε... γε... γε... γε...
.....

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἔὰν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλάς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;.....

·Η...ω.α.θ...δι.α.σ.θ.ε.τ.α...ε.γ.ι...ω.α.ι...π.ο!...
..δι.υ.ο!...τ.ο.ι...ά.π.ω.ν.ι.....

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;...Αι.α.ο!.
π.ο.ι.κ...Α.έ.γ.θ.ε.γ.ο.ν...μ.έ.γ.ρ...γ.α.ύ...Σ.ε.π.ο.ι.μ.έ.ρ.ί.έ.μ.

- 7) Εἴδη ὀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος), πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).
(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ).....Χ.ω.μ.α.τ.ά.λ.ω.ν.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΟΙΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἑκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνού : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὃπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βιῶν
καὶ ὀχύρων)....Ω.δ.ι.ε.γ.θ.ε.γ.ο.ν...δ.ι.α.ι.σ.ρ.ο.ι..μ.α.θ.ο.
·ρ.ε.μ.έ.ά.ί...θ.ο.ῦ...γ.ω.μ.ε.γ.ο.ί.δ.ω.ν.ο.υ...: Ε.ν.ά.ρ.ξ.α.
..ε.γ.γ.ε.ρ.ο...μ.έ.ρ.γ.ρ...ι.ν.ε.ρ.ά...γ.α...γ.ά.γ.ρ.ο...

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ὀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ὀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὡρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;.....
Ω.δ.ι.ε.γ.θ.ε.γ.ο.ν...μ.έ.ρ.ε.μ.έ.ά.ί...γ.έ.μ.έ.ρ.α.ρ..γ.α.
ώ.ρ.α.ν.....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὃπου
ὑπάρχει ὀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ὀλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ὄλλον.

.Δ.ι.τ...β.χ.ρ.γ.ε.ι.μ.φ.ω.θ.ε.ε.ν.τ.ο...Δ.ι.ω.κ.ρ.γ.ε.α.δ.ρ.ι....

11) Πῶς γίνεται τὸ ὄλωνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων, κλπ.).

α) *Ἀλόνισμα πρὸς δύχυροποιησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφρομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ὄλωνισμοῦ δύλινος στῦλος ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερός, στροβούσαρας, δουκάνη, βουκανή κ.ά.), ἀπὸ τοῦ δρόποιον ἔξαρτοῦνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ συνθέτερω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἔτερον ἄκρον τὸν τὰ ζῷα, ώστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. ....

.Δ.ι.τ...β.χ.ρ.γ.ε.ι.μ.φ.ω.θ.ε.ε.ν.τ.ο...Δ.ι.ω.κ.ρ.γ.ε.α.δ.ρ.ι....

β) Πῶς ζεύνονται οἱ βόες, τὰ ὄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ὄλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ὄλωνό στυλον μὲ τὰ ζῷα; (Εἰς τίνας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλείες, αἱ δρόποιαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζώων. Εἰς ὄλλοις τόπους εἰς τὸ ὄλωνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ὄλωνισμοῦ. Τὰ ὄλωνίζοντα ζῷα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ δρόποιον σχηματίζει θηλείες περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε δρόπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ὄλωνισμὸς κατὰ τὸν ἔνα ἢ τὸν ὄλλον τρόπον, παραθέτον-

Α. Καλλιτεχνικής
Επαγγελματικής Σχολής

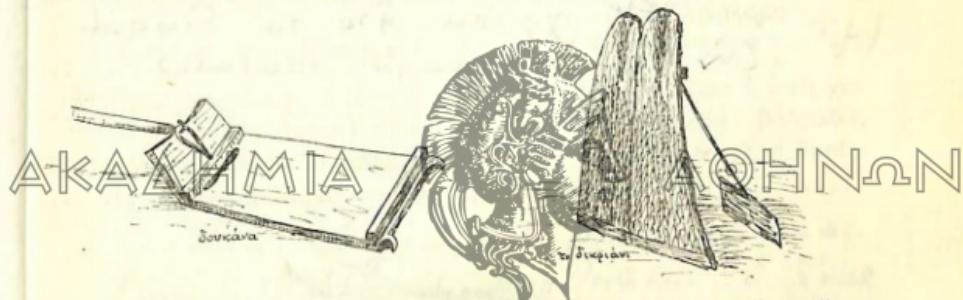
100 κατ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

τες και σχετικάς φωτογραφίας ή ίχνογραφήματα).....
.....Τα...άλωνι...γόνα...γάνα...επιφέρων...
.....επαγγελμάτων...δια...γονα...γάνα.....

- γ) Ποῦ δυντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
ἔν τεμάχιον ή δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὡπλισμένη εἰς τὴν κάτω
ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἔλασμάτων ή ἀποσχίδων
σκληροῦ λίθου ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἔζευγμένων ζῷων, σύρεται
δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷς εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ή ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνη,
βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὰ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίστης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποια δημητρι-
ακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνι-
στικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὅσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ἄ.) ἥλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῷων ζευγνυομένων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; .....

.....Έχρισ.μοδα.γόνα....τ.δ.τοπ.αν.,..δρα.ις.
.....ώφα.εμίνη...εις...το...μάρω...τ.φ.φανιαν
.....δι...αμαδεχιδων...ευδηρού...δ.δ.δων,...
.....η...ό.ο.μαδία...απέτρα...η.π.ο..δανα.αν.

- 8) Άπο ποίαν ώραν τῆς ήμέρας ἀρχίζει ο ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην; .....

Ο...άρινθον καὶ δικάλι...ἀρχήσιν...δικάλι...τοῦ...
6.η...τι.ρων...ιγ.η.,..διασύμνων...δι...να...
7.α'...τοῦ...6.η...ἀποφευκαταρχή...

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἔργα αλεῖται εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὁδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρῳ μορφῇ): ~~ΕΥ~~...χρ.1'6.η...ή.η...το'...διασύδι...
(τὸ...τοῦ...διασύδι...τοῦ...τεσταδ.).....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

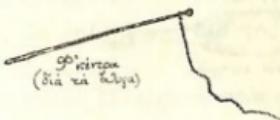

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῷα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα τοὺς ἀκόπους στάχυς; ...Ριμάται...ἐντάξι...ταῦτα...εὐέλπιον...
ἐργάζεται...γ.τ.ρω...τοῦ...τοῦ...αὐτῶν,.....

- 14) Ήτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὄδηγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; ('Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι: ἀλλοχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευή της; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ητο...το...χρ.1'6.η...ή...φ!ασίν.ρω.α.(Βουκέντρο)
Το...μήνοι...το...ή.η...γέρω...στοι...2.μήνρω...

- 15) Πώς λέγεται ή έργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κρητῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν : *Η.. ζεφασία... ποτε.. ἀλωνίσματα... επιζητα... παράστασια... ηδωνίσματα... δειπνα... μία... επιφένεια... πτηνά... ορμέρα.*

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπόν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Επιζητα... παράστασια... παρασκευή... Τ. f.)

- 17) Ποιοὶ δὲλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργός μὲν ἴδικά του ζῆσα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχον ἀκόμη) εἰδίκοι δὲλωνιστοί (ἐν Αίτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τραπάνηδες καλούμενοι ἀλωνισταί καὶ ἀγωγιάτες), φί θόποι φι εἰχον βρόδια ἢ αλογά καὶ συστάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν

Ο... ιδια... α' φιωρφο... μι... ιδια... γαν... φια... παλαι... φιωρφα... ο... είναι... παίρ... αδαρ... .

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲν ζῆσα καὶ μὲν ἀλωνιστικὸν ἔργαλείον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲν χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπτανον) ἢ μὲν ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

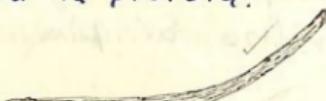
*Ω... ακαριρχ... ξέλα... γράθιοι... Αγρι. σμρ. 6.. 2.00
καρφωδ... αεδο... πολέ... φιλέρ... τισιού... φιδο... γιρ... σιναρι.*

- 19) 'Ο κόπτανος οὗτος πῶς ἐλέγετο' ἐκ ποιού ξύλου κατεσκευάστη πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποιον τὸ σχῆμά του ; *Ο* ..

*αρδαρα... καλισματίνο... αποφ... φιρο... φιδο
πο... μέναρ... γαν... γρο... φιρο... πορέναρ... καε' γο'
πάγοι του 5 ΙΙΙ 23-06.*

ΑΚΑΔΗΜΑΙΑ ΔΙΩΝΗΣ

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
 Διὰ ποῖα δημητριακά ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.)?
 Επίσης ποιεῖται τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων
 φακῇν ή αἱρέσθαι τῷ φακῷ.
 Η μόνη σημαντική πλευρά τοῦ κοπάνου
 μεταξύ τῶν σταχύων είναι τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπί ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακά μεγάλων παραγωγῶν; Μόνον τοις μόνοις σταχύων καρποῖς
 ηγίνεται τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων.

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (έξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 Ἐγίνετο τοῦτο ἀπὸ εύθειας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ήμέραν;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπτε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτό-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς,
παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) Τέτοιοι.

Θέτοντες... πάλι... τοῦ... στάχυον... μόναν
τοῦ... πάλι... φύτου... αὐτοῦ... τοῦ... μόναν
τοῦ... πάλι... φύτου... αὐτοῦ... τοῦ... μόναν
τοῦ... πάλι... φύτου... αὐτοῦ... τοῦ... μόναν

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζύγων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Εάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἔργασίας ;

Θέτοντες... φύτου... αὐτοῦ... τοῦ... μόναν

23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ὀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμὸς κλπ.). (Περιγρά-
ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) Οι διαφορές γιατί;

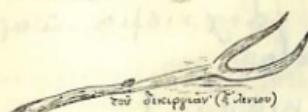
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ὀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν
Αἴτωλίᾳ : λειώμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἔργαλεῖον σωρεύεται
τὸ λειώμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην :
θρινάκι, εἰς Αἴτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι)
καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

Επίσημο... φύτο... (Τή.)
Μικρό... μεγάλω... φύτοαε... Είναι... η...
οντανην... επίσημο... (Εργ.).

Ο σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπόν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ὅλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

.....
.....
.....
.....
.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι, Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

.....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶς (ἀνεμίζει). ἄνδρας, γυναικα' εἰδικὸς λιχνιστής ἐπ' ἀμοιβῇ;
.....
.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν στεφύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τίνας τόπους καλοῦνται: κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνθῆται νὰ γίνεται δεύτερον ὄλωνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῷων, ὡστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζῷων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ὄλωνισμα; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ὄλωνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαθούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο . . .

Διά...ξικεια...διεύρω...άδικηδμα...

- 6) Ἐφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; . . .

Ἐφίλιγο...δια...τῷ...κοσκινού...άδικ...

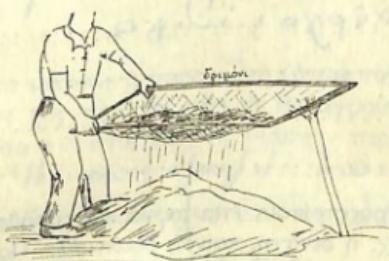
...γενναντιν...

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ὀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ διπάς διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βιολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὄλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

.....
.....
.....
.....

- 7) "Οταν ἔτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφὴ του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμός τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ; .....

.....
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ..... **ΑΘΗΝΑ** .....

- 8) "Αλλα ἔθιμ α προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. .....

.....
.....
.....

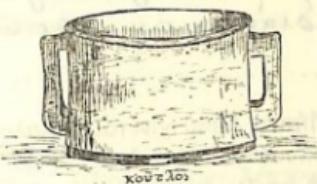
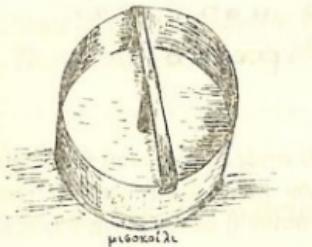
- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. "Ηρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποιὸν μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του είς όκαδας, είς κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ Ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικάς εἰκόνας).....

Η. Θυμόν... ήρχισα... διαπλανάντα... είτε...

πο!... ἀδιάντη... παι... οφίντα... το!... μετρηθεια.

με!... το!... τευτεύ... παραπληρ... με!... σύδερα. (Κότι)

2) Ποια ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο είς είδος εἰς τὸ ὄλώνι;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ δ) τὸ ἀλενιατικό κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερου μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε Ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) .....

ΑΘΗΝΩΝ

..... Γο!... ωαδ.α.δ.η.ν.ο.

..... πο!... ἀγροφυλακιάτικο.

..... το!... φυ.φ.ρ.α.δ.η.ν.ο.

.....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγὴ (ὁ καρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ· ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδίκῶν λάκκων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἔκαστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) Η... ωαδ.α.γραμματ... α.φ.ρ.θ.μ.ε.ν.τ.ρ.ο...
..... ποδ.α.γρ.φ.ο.δ.η.δ.η.ν.τ.ρ.ο...
..... ημα!.. ποδ.α.γρ.φ.ο.δ.η.δ.η.ν.τ.ρ.ο...

..... ημα!.. ποδ.α.γρ.φ.ο.δ.η.δ.η.ν.τ.ρ.ο...
..... ημα!.. ποδ.α.γρ.φ.ο.δ.η.δ.η.ν.τ.ρ.ο...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶν) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ὄλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εις την ύπαιθρον ; ..Τ.ο!.. ἀγαρόν... ἀκαθάρτη...
.....εν.....ἀγαρόν...

- 5) Πῶς ἔγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἡ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ....

.....Η... διαδογή!.. ἐγίνεται... μετά... τοῦ
διάρκειαν.... η.ο.ē... Θ.ρ.ι.ερό.ē...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἡ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ είκονοστάσιον ἡ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Κατισσ.ω αγί.το... ἀμφισσ.το... μαστιχ.ραβ.τ. ....
απελεγ. το!.. φτεραίαν. τίθεται... ἢν... το!.. φτερά...

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη . Ποιον τὸ σχῆμα της προῦ φυλάσσεται. πρὸς τοῦτον σκοπὸν καὶ ἐπὶ ποσον χρόνον ; ..Η.Ο.Δ.τα.μ.η.
αὐτογ... τίθετο... κτενι... φυλάσσεται... ἢν... το!...
ευτο... τίθεται... φυλάσσεται

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ύπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρας 23 Ιουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ιούνδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αύγουστου κλπ.)

.....Η.ο.ι.. παραμ.ν.η... χωραν... μαρ... ?Ε.μ.ε.ρ.γ... μ.ν.το!
.....το!.. φτερ. μετ... τίθεται... φυλάσσεται... ἢν... το!.. φ.μ.ε.ρ.ρ.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ώραν καὶ εἰς ποιὸν μέρος ; ..

2) Πώς λέγεται ἡ φωτιά αύτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ὀνάπτουν τὴν πυράν παιδιά, ἥλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; .....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν. Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπὸ ποίον μέρος ; .....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι οἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπουν διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος. Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα .....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.) ....

.....
.....
.....
.....

4) Καίονται (ἢ ἔκαίοντο) δόμοιώμαστα· π.χ. κατά τὸ Πάσχα δόμοιώμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

.....
.....
.....

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

.....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ